

DECIZIE

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Galina Stratulat, Iuliana Oprea

judecînd recursul declarat de Întreprinderea Municipală „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Municipale „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Marțeniuc Ruslan cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2016, prin care cererea de apel depusă de către Întreprinderea Municipală „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată a fost restituită ca fiind tardivă,

C O N S T A T Ă :

La data de 13 ianuarie 2016, ÎM „Incaso” SRL a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Marțeniuc Ruslan, prin care a solicitat încasarea datoriei rezultate din contractul încheiat cu ÎCS „Iutecredit” SRL.

În motivarea acțiunii, a menționat reclamantul că la data de 23.01.2014 între ICS „Iute Credit” SRL în calitate de creditor, și Marțeniuc Ruslan în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de împrumut nr. 565261.

Conform contractului dat, pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, debitorul Marțeniuc Ruslan s-a angajat față de ICS „Iute Credit” SRL să plătească pe lângă valoarea împrumutului principal, taxa aferentă contractului de împrumut, dobînda și o penalitate contractuală, care se raportează duratei de întârziere.

La data de 23.01.2014 ÎCS „Iute Credit” SRL și-a onorat obligațiunea sa, transferînd debitorului împrumutul acordat. Necătînd la respectarea obligațiunilor sale de către ÎCS „Iute Credit” SRL, pîrîtul Marțeniuc Ruslan pîna la ziua de azi nu și-a onorat obligațiunile asumate conform contractului nr.565261.

Asupra faptului nerespectării clauzelor contractuale, pîrîtul a fost înștiințat prin intermediul notificărilor recomandate.

Ulterior, pîrîtul a fost informat și asupra nerespectării clauzelor contractuale, precum și asupra rezilierii anticipate a contractului, de altfel, și asupra obligațiunii acesteia de a returna împrumutul, dobînda calculată, taxa

aferentă la contract și penalitatea calculată conform contractului.

Astfel, la momentul rezilierii contractului, datoria pîrîtului Marțeniuc Ruslan față de ICS „Iute "Credit" SRL constituia 12222,97 lei, incluzînd următoarele sume: a. suma principală a contractului de 4386,59 lei, b. taxa aferentă contractului de 1140,67 lei, c. dobînda conform contractului de 247,99 lei, d. penalitatea contractuală de 5197.72 lei, care este compusa din: - penalitatea pentru rezilierea anticipată a contractului de 25% din suma împrumutului acordat și penalitatea pentru întîrziere 0,5% din suma datoriei restante de 5775,25 lei calculate începînd cu data cesionarii creanței.

Odată ce pîrîtul a efectuat achitări în sumă de 3900 lei, la data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria pîrîtului a constituit suma de 8322,97 lei.

Soclicită reclamantul ÎM„Incaso” SRL încasarea din contul pîrîtului a sumei cu titlu de datorie contractuală în mărime de 8322,97 lei, a cheltuielilor de judecată în mărime de 800 lei și a taxei de stat în mărime de 270 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 20 mai 2016, acțiunea înaintată de către ÎM„Incaso” SRL a fost respinsă.

La 23 iunie 2016, ÎM„Incaso” SRL a depus apel nemotivat prin care a solicitat casarea integrală a hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii înaintate.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2016, cererea de apel depusă de către ÎM „Incaso” SRL a fost restituită ca fiind tardivă.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 369 alin. (1), lit. b) CPC, menționînd că, instanța de apel restituie cererea de apel dacă acesta a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Invocînd ilegalitatea încheierii instanței de apel, la 12 august 2016 ÎM„Incaso” SRL a declarat cerere de recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2016 cu remiterea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursurilor, aceasta a indicat că, încheierea instanței de apel a fost adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept material și cu încălcarea normelor de drept procedural.

Totodată, mai invocă recurenta ÎM„Incaso” SRL că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționare a litigiului.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că, copia încheierii recurate din 26 iulie 2016 a fost recepționată de către recurenta ÎM„Incaso” SRL la 04 august 2016.

Prin urmare, prin prisma art. 425 C.P.C., completul Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consider recursul depus la 12 august 2016 în termen.

La data de 19 august 2016, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a expediat în adresa lui Marțeniuc Ruslan copia recursului depus de către ÎM„Incaso” SRL cu comunicarea concomitentă despre necesitatea depunerii referinței.

Pînă la data examinării recursului, Marțeniuc Ruslan nu a depus referința în vederea exprimării opiniei vis-à-vis de argumentele înaintate, fapt din care considerente, instanța de recurs dispune examinarea recursului în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei s-a constatat cu certitudine că la 20 mai 2016 a fost pronunțat dispozitivul hotărîrii primei instanțe de respingere a acțiunii înaintate.

Conform procesului-verbal din 20 mai 2016, atît reclamantul ÎM„Incaso” SRL cît și pîrîrțul Marțeniuc Ruslan în ședința de judecată nu s-au prezentat.

Prin urmare, la 25 mai 2016, participanților la proces le-a fost expediată copia dispozitivului hotărîrii din 20 mai 2016.

Invocînd ilegalitatea acesteia, la 23 iunie 2016 ÎM„Incaso” SRL a depus cerere de apel nemotivată.

Iar prin încheierea Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2016, cererea de apel depusă de către ÎM „Incaso” SRL a fost restituită ca fiind tardivă.

La 12 august 2016 ÎM„Incaso” SRL a declarat cerere de recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2016 și cu remiterea pricinii spre rejudecare.

Fiind investit cu examinarea cererii de recurs, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține ca fiind neîntemeiată cererea de recurs declarată de către ÎM„Incaso” SRL, fapt din care considerente urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 369, al. (1), lit. b) CPC, instanța de apel restituie cererea de apel dacă acesta a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul),

participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111, al.(3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Din conținutul materialelor cauzei se constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Bălți a fost pronunțat la 20 mai 2016. Prin urmare, prin prisma normelor sus - menționate se conchide cert că termenul limită de contestare a acesteia cu apel este pînă la 20 mai 2016.

La caz, ÎM„Incaso” SRL a depus cererea de apel nemotivată la 23 iunie 2016, cu depășirea termenului legal specificat de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, or, acesta nu a solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

Colegiul conchide că ÎM„Incaso” SRL cunoscînd despre data și ora ședinței de judecată stabilite pentru data de 20 mai 2016 ora 08:15, avea obligația de a se folosi cu bună credință de drepturile procedurale, fapt corect reținut și de instanța de apel. Or, faptul că ÎM„Incaso” SRL fiind înștiințat legal, nu s-a prezentat în ședința de judecată la data pronunțării hotărârii, solicitînd examinarea cauzei în lipsa sa, nu constituie temei de omitere a termenului de declarare a cererii de apel la data stabilită și de repunere a acestuia în termen.

Mai mult, instanța de apel a confirmat suplimentar obligația apelantului/recurentului de a se folosi cu bună credință de drepturile sale procedurale.

Prin urmare, neparticiparea reclamantului/recurent ÎM„Incaso” SRL în ședința de judecată în cadrul căreia a fost pronunțat dispozitivul hotărârii nu justifică omiterea termenului de contestare a hotărârii cu apel, or, în condițiile art. 236 alin.(4) Cod de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile, iar neprezența părții în proces la data adoptării hotărârii nu exclude obligația nemijlocită a părții de a se interesa de desfășurarea procesului și de a se conforma prevederilor legale, în condițiile cînd termenul de contestare se calculează din data pronunțării dispozitivului.

În speță, Colegiul conchide că acțiunile ÎM„Incaso” SRL nu constituie decît o denegare a acestuia de a-și respecta obligațiile procedurale, rezultînd din prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care obligă părțile de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Mai mult, Colegiul decelează că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile cînd personal nu și-a realizat drepturile.

În consecință, Colegiul reiterează că omiterea termenului de contestare a hotărârii primei instanțe nu este decît o eludare a recurentului de a beneficia de drepturile sale, garantate atît de legislația națională, cît și cea internațională.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel ca fiind depus în afara termenului legal, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, avînd în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, în conformitate cu art. 27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rînd a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecătii, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și avînd în vedere faptul că încheierea privind restituirea apelului depus de către ÎM„Incaso” SRL împotriva hotărîrii din 20 mai 2016 a Judecătoriei Bălți ca fiind tardiv, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de ÎM„Incaso” SRL, cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2016.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Întreprinderea Municipală „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2016, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Municipale „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Marțeniuc Ruslan cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Galina Stratulat

Iuliana Oprea